

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Atļauja nodot ekspluatācijā stacionāras iekārtas APIS

(Authorisation for the placing in service of fixed installations)

02.07.2025., Rīga

2020.gada 16.jūnijā

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Ceturtā dzelzceļa tiesību aktu pakotne

- ***Drošības direktīva*** (Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 11.maija direktīva (ES) 2016/798 par dzelzceļa drošību)
- ***Interoperabilitātes direktīva*** (Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīva (ES) 2016/797 par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Eiropas Savienībā)
- ***ERA regula*** (Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija Regula 2016/796/ES par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru, ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 881/2004)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Latvijas normatīvajos aktos pārņemtās Interoperabilitātes direktīvas prasības

- 2020.gada grozījumi Dzelzceļa likumā un MK noteikumi Nr. 374 «Dzelzceļa savstarpējas izmantojamības noteikumi»
- Tehniskais stūrakmens – MK noteikumu Nr.374 1.pielikums **Pamatprasības**

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Pamatprincips

Tiesību akti Latvijā

Eiropas Savienības regulām un Latvijas likumiem un MK noteikumiem vienāds spēks

Tiesību aktu hierarhija:

Dzelzceļa likums un MK noteikumi, kuros pārņemtas Direktīvu prasības

Tieši piemērojamie Eiropas Savienības tiesību akti – **Regulas**

Nacionālās prasības - piemērojamie tiesību akti, kuri ietver dzelzceļa drošības vai tehniskās prasības, kas nav ar Eiropas Savienības tiesību aktiem noteiktās dzelzceļa drošības vai tehniskās prasības, un kuri ir paziņoti ERA un Eiropas Komisijai (piemēram, DEN)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

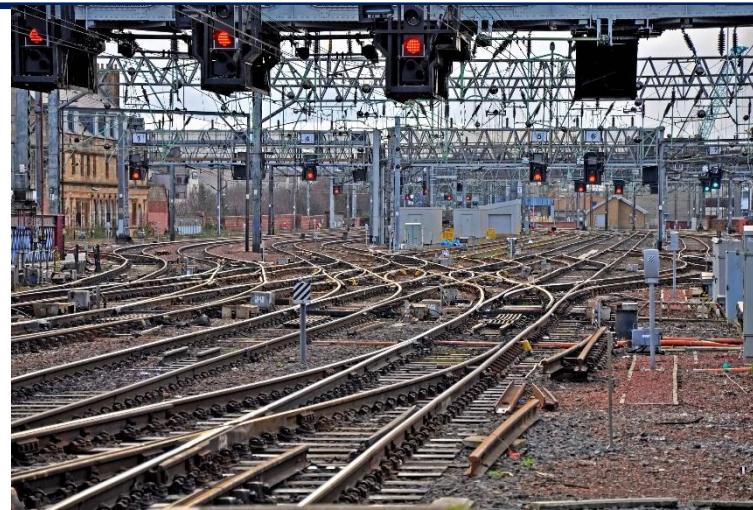
Nacionālās prasības

- Drīkst būt tikai nacionālās prasības, ko neskar ES tiesību akti dzelzceļa jomā

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Dzelzceļa sistēma

RITEKĻI

TĪKLS

Dzelzceļa tīkls

- pasažieru pārvadājumiem paredzētās parastās līnijas;
- jauktai satiksmei (pasažieru un kravu pārvadājumiem) paredzētās parastās līnijas;
- parastās līnijas, kas paredzētas kravu pārvadājumiem;
- pasažieru staciju mezgli;
- kravu staciju mezgli, ietverot kombinētās satiksmes termināļus;
- iepriekšminētos elementus savienojošās līnijas.

Šajā tīklā ir ietvertas satiksmes vadības, kontroles un navigācijas sistēmas: datu apstrādes tehniskās iekārtas un telekomunikācijas, kas paredzētas pasažieru un kravu tālsatiksmes pārvadājumiem šajā tīklā, lai nodrošinātu tīkla drošu un saskaņotu darbību un efektīvu satiksmes vadību.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Dzelzceļa sistēma

Mobilās apakšsistēmas

- Ritošā sastāva apakšsistēma
- Vilcienu vadības un signalizācijas borta apakšsistēmas

Stacionārās
apakšsistēmas

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Stacionāras apakšsistēmas

- Infrastruktūras apakšsistēma (INFRA+PRM)
- Energoapgādes apakšsistēma (ENE)
- Vilcienu vadības un signalizācijas stacionāro lauka iekārtu apakšsistēma (CCS)

Eiropas Savienības mērķis

- Dzelzceļa *infrastruktūras* (t. i., visu attiecīgo apakšsistēmu stacionāro iekārtu) *un ritekļu* (tostarp visu attiecīgo apakšsistēmu borta daļu) parametru ideāla *savietojamība*
- Savstarpēja savietojamība ir nepieciešama, lai panāktu:
 - *Pārvadājumu efektivitāti*
 - *Drošību*
 - *Kvalitāti*
 - *Samazinātas izmaksas*
- Saskaņotas *atļauju piešķiršanas* procedūras Eiropas Savienības līmenī

Atļaujas nodot ekspluatācijā stacionāro iekārtu (APIS) jēdziens

Dzelzceļa likuma 43.⁴ pants. Atļauja nodot ekspluatācijā stacionāras iekārtas

(1) Vilcienu vadības un signalizācijas stacionāro lauka iekārtu, energoapgādes un infrastruktūras apakšsistēmas **nodod ekspluatācijā tikai tad, ja tās ir projektētas, būvētas un uzstādītas atbilstoši pamatprasībām** un ir saņemta attiecīga atļauja saskaņā ar šā panta trešo daļu.

(2) Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija **atļauj nodot ekspluatācijā energoapgādes, infrastruktūras un vilcienu vadības un signalizācijas apakšsistēmas, kas atrodas vai tiek ekspluatētas Latvijas teritorijā**

**Ekspluatēt
stacionāro iekārtu
dzelzceļa sistēmā
drīkst tikai pēc šīs
atļaujas
saņemšanas**

Kārtība, kāda izsniedz atļauju nodot ekspluatācijā stacionārās iekārtas –
MK Noteikumi Nr.374 «Dzelzceļa savstarpējās izmantojamības noteikumi»

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Atļauja nodot ekspluatācijā stacionāras iekārtas

Atļauj ekspluatēt stacionāru iekārtu kā dzelzceļa sistēmas apakšsistēmu vai tās daļu.

Dzelzceļa infrastruktūras objekta pieņemšana ekspluatācijā būvniecības jomas normatīvo aktu izpratnē nav uzskatāma par stacionāras iekārtas ekspluatācijas atļauju un neatļauj stacionāru iekārtu izmantot dzelzceļa sistēmā.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Stacionāras iekārtas

Ideja
Plānošana

Projektētas

Būvētas

Pārbaude
Testēšana
Pagaidu
ekspluatācija

Uzstādītas

Ekspluatācija

APIS

Atbilstības novērtēšana

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Atbilstības pamatprincips

Eiropas Savienības dzelzceļa sistēmas apakšsistēmām jāpiemēro atbilstības novērtēšanas procedūra, kura ļauj pasūtītājam pārliecināties, ka rezultāti, kas ir sasniegti, veicot projektēšanu, būvniecību un galīgo pārbaudi, atbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī tehniskajiem un ekspluatācijas noteikumiem, tādējādi nodrošinot dzelzceļa sistēmas drošību un savstarpējo izmantojamību.

- **Pasūtītājs** - komersants, publiska persona vai tās iestāde, kas slēdz līgumus un pasūta dzelzceļa sistēmas apakšsistēmu projektēšanu, būvi, izgatavošanu, modernizāciju vai atjaunošanu, kā arī nodod to ekspluatācijā

Pasūtītājs - dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs

Attīstība

- Būvniecība
- Modernizācija/ uzlabošana

Atjaunošana

- remonti
- pilnīga atjaunošana esošā līmenī

Uzturēšana

- Visu sistēmu apkope

Ekspluatācija

- Satiksmes organizācija
- Dispečeru centrs
- Kontroles un drošības sistēmu darbs

DROŠĪBAS PĀRVALDĪBAS SISTĒMA

Atbilstība ES prasībām

Sasniegt ES prasības

Esošās sistēmas, ievērojot prasības

Ekspluatācijas parametri

Stacionāro iekārtu nodošana ekspluatācijā

APIS

Attīstība

- Būvniecība
- Modernizācija/
uzlabošana

Atjaunošana

-remonti

Uzturēšana

- Visu sistēmu apkope

Ekspluatācija

- Satiksmes organizācija
- Dispečeru centrs
- Kontroles un drošības
sistēmu darbs

Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs

Atbilstība SITS prasībām

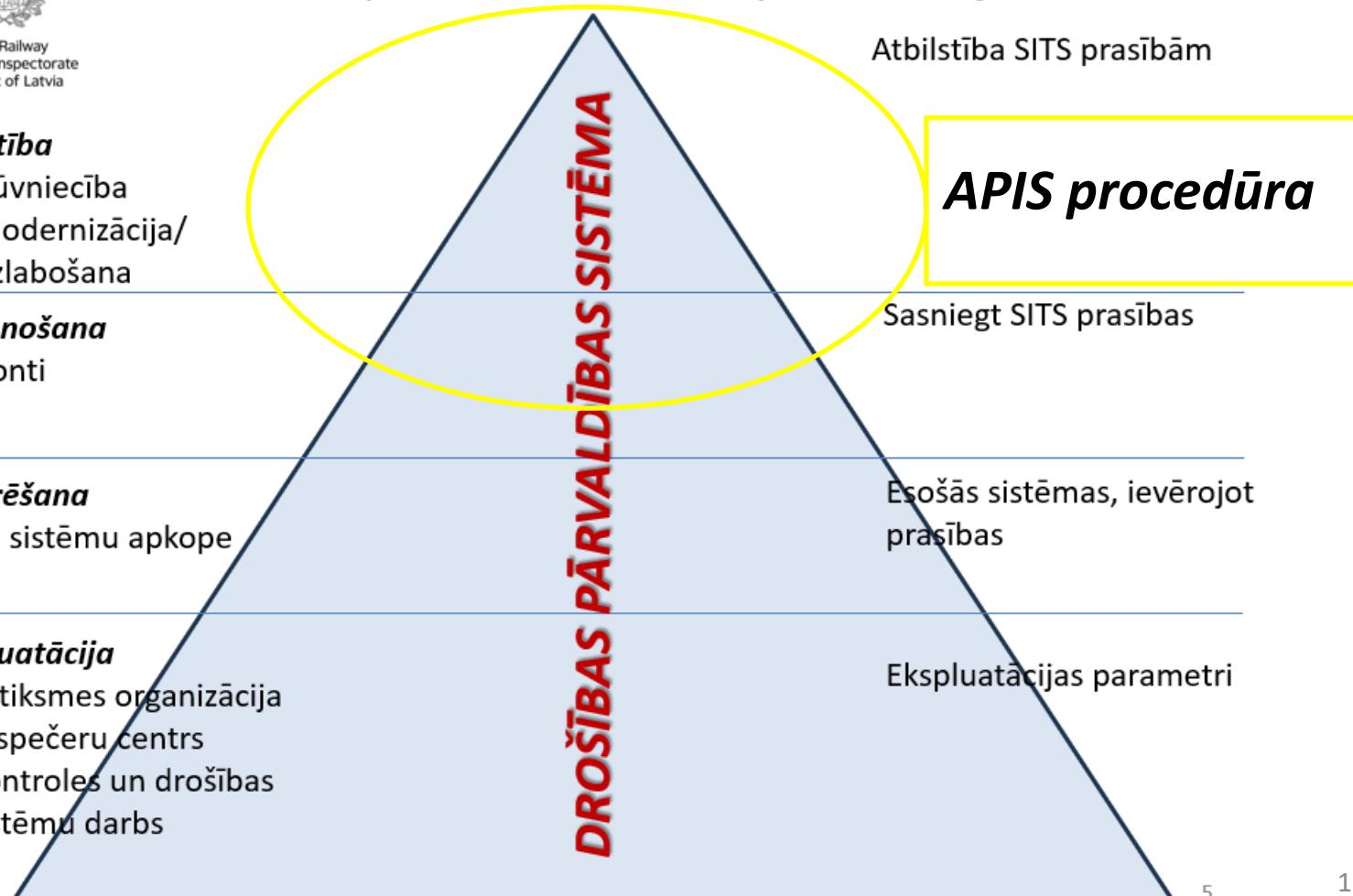
APIS procedūra

Sasniegt SITS prasības

Esošās sistēmas, ievērojot
prasības

Ekspluatācijas parametri

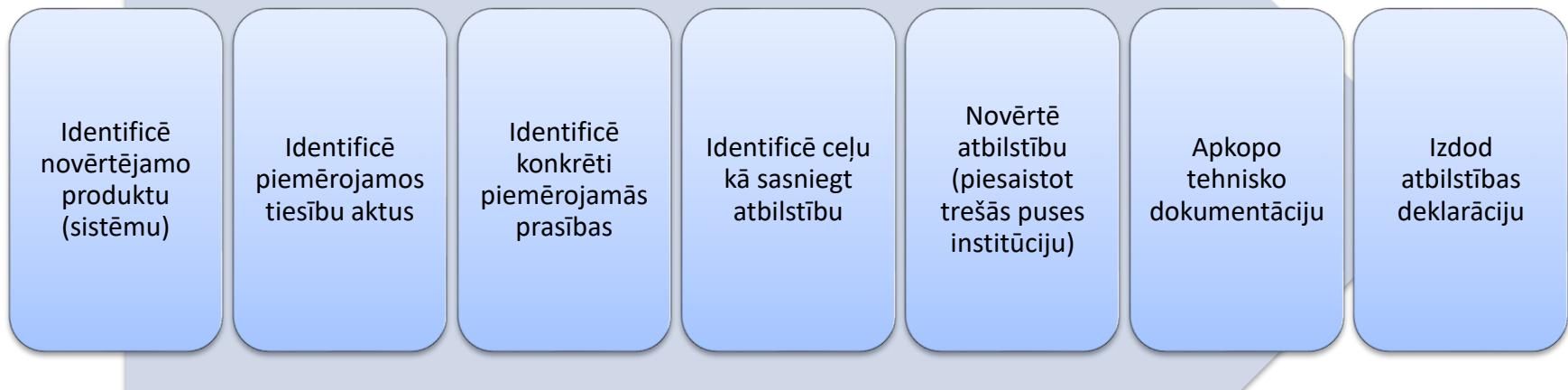
DROŠĪBAS PĀRVALDĪBAS SISTĒMA

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Atbilstības novērtēšana

Atbilstības novērtēšana (vienkāršs piemērs)

Produkts	Prasības	Ražošana	Novērtēšana	Rezultāts	Atļauja izmantot
• Pudele	• Tilpumam jābūt 0,5 litri	• Izmanto iekārtu un ražošanas procesu, kas nodrošina tilpumu 0,5 litri	• Tilpuma mērījums	• Atbilst • Mērījumu protokols	• Atbilstības deklarācija • Pārdošanas uzsākšana

500 ml
+/- 10ml

C E Certification

Declaration of conformity

Producer:
Hanzelitens - plastic, termodr. and metal photo made of polypropylene
Tālrunis: +371 670 000 00 | E-pasts: info@hanzelitens.lv | Adres: Rīga, Ķīpsala iela 10, Ķīpsala, Latvija
Phone: +371 670 000 00 | Fax: +371 670 000 00 | E-mail: info@hanzelitens.lv

Importeur:
W. A. Hoffmann
Adres: 175, 270000 Gelsenkirchen, Germany
Phone: +49 209 930 0 | Fax: +49 209 930 0 | E-mail: info@hoffmann.de

Model: HANZELITENS HPL 500
Produkta apakšgrāmata: HPL 500
Produkta apakšgrāmata: HPL 500
Produkta apakšgrāmata: HPL 500

Hanzelitens HPL 500 plastic thermoplastic and metal photo made of polypropylene
HPL 500 and HPL 500 plastic thermoplastic and metal photo made of polypropylene
Hanzelitens HPL 500 plastic thermoplastic and metal photo made of polypropylene
HPL 500 and HPL 500 plastic thermoplastic and metal photo made of polypropylene

The model is used as the test object. All relevant requirements have been met according to the harmonized standard EN 60068-2-29. The test report is available at the manufacturer's website. The manufacturer guarantees that the product complies with the corresponding test values defined in Regulation (EU) No 2016/801 recast.

The declaration is issued by: Lielvārde, June 21, 2018
Name: Jānis Šķēlins
Position: General manager
Signature:

Specification of the intended purpose or conditions:
The products are suitable for the following areas of use:
Storage and transport temperature: The products can be used for the storage and transport of foodstuffs and pharmaceutical products. The products are not suitable for the storage and transport of dangerous goods.
Temperature range: The products are suitable for use at temperatures between 10°C and 50°C. It is not airtight.

Signs of use which the user is entitled to use:
Label of the product is visible. The product is suitable for the above areas of use.

Model of test used for which the manufacturer is not responsible:
No model of test used for which the manufacturer is not responsible.

Warranty period:
Warranty period of 12 months from the date of purchase. The manufacturer is not liable for damage caused by the performance of the article if it is not used in accordance with the instructions for use.

Warranty conditions:
Warranty period of 12 months from the date of purchase. The manufacturer is not liable for damage caused by the performance of the article if it is not used in accordance with the instructions for use.

Total Count	Total Obsrv	Fair-MI	Model	Infit	Outfit	Erlim.	Correlation	Exact Score	Average	Measure S.E.	Mdng Istnd	Mdng Stdnd	Mean PTest	PExp	Obs %	Exp %	N	Max
134	56	2.4	1.991	.11.7	.23	.34	-.8	.72	-1.3	1.28	.80	.74	.43.8	.34.9	3	teacher2		
144	56	2.6	2.701	1.19	.23	1.58	2.7	1.60	2.51	.16	.72	.79	.46.9	.50.0	2	teacher2		
766	294	2.7	2.701	1.16	.21	1.31	3.4	1.27	2.71	.64	.76	.80	.46.8	.48.4	1	teacher1		
784	280	2.8	2.051	.96	.11	.31	-6.9	.53	-6.11	1.46	.87	.80	.45.6	.47.6	4	teacher2		
482.0	171.5	2.6	2.571	1.72	.17	1.36	-.4	1.03	-.81		.79						Mean (Count: 4)	
323.0	115.6	2.1	2.381	.85	.06	.41	.5	.42	.36		.06						S.D. (Population)	
372.0	131.5	2.2	2.391	.98	.07	.47	.5	.45	.42		.06						S.D. (Sample)	

Model, Popular RMEE 1.18 Adj (True) S.D. .97 Separation 4.65 Strata 6.54 Reliability (not inter-rater)
 Model, Sampled RMEE 1.18 Adj (True) S.D. .97 Separation 4.65 Strata 7.54 Reliability (not inter-rater) .97
 Model, Fixed (all same) chi-square 76.1 d.f.: 3 significance (probability): .00
 Model, Random (normal) chi-square 1.9 d.f.: 2 significance (probability): .23
 Inter-Rater agreement opportunities: 476 Exact agreements: 219 = 46.08 Expected: 222.2 = 46.78

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Stacionāras iekārtas

- Infrastruktūras apakšsistēma (INFRA+PRM)
- Energoapgādes apakšsistēma (ENE)
- Vilcienu vadības un signalizācijas stacionāro lauka iekārtu apakšsistēma (CCS)

Stacionāras iekārtas

Stacionāras iekārtas

Sliežu ceļi, pārmijas, dzelzceļa pārbrauktuves, inženierbūves (tilti, tuneļi u. c.), ar dzelzceļu saistīti staciju elementi (tostarp ieejas, peroni, piekļuves zonas, apkalpošanas vietas, tualetes un informācijas sistēmas, kā arī to pieejamības aspekti attiecībā uz personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām), drošības līdzekļi un aizsarglīdzekļi.

Stacionārās apakšsistēmas

Infrastruktūras apakšsistēma

Piemērojamie SITS

INF SITS
PMR SITS

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Stacionāras iekārtas

Stacionāras iekārtas

Elektrifikācijas sistēma, tostarp gaisvadu kontakttīkla līnijas un elektroenerģijas patēriņa mērīšanas un apgādes sistēmas stacionārās lauka iekārtas.

Stacionārās apakšsistēmas

Energoapgādes apakšsistēma

Piemērojamie SITS

ENE SITS

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Stacionāras iekārtas

**Stacionāras
iekārtas**

Visas stacionārās lauka iekārtas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu vilcienu satiksmes drošību un kontrolētu to vilcienu kustību, kuriem atļauts izmantot attiecīgo tīklu.

**Stacionārās
apakšsistēmas**

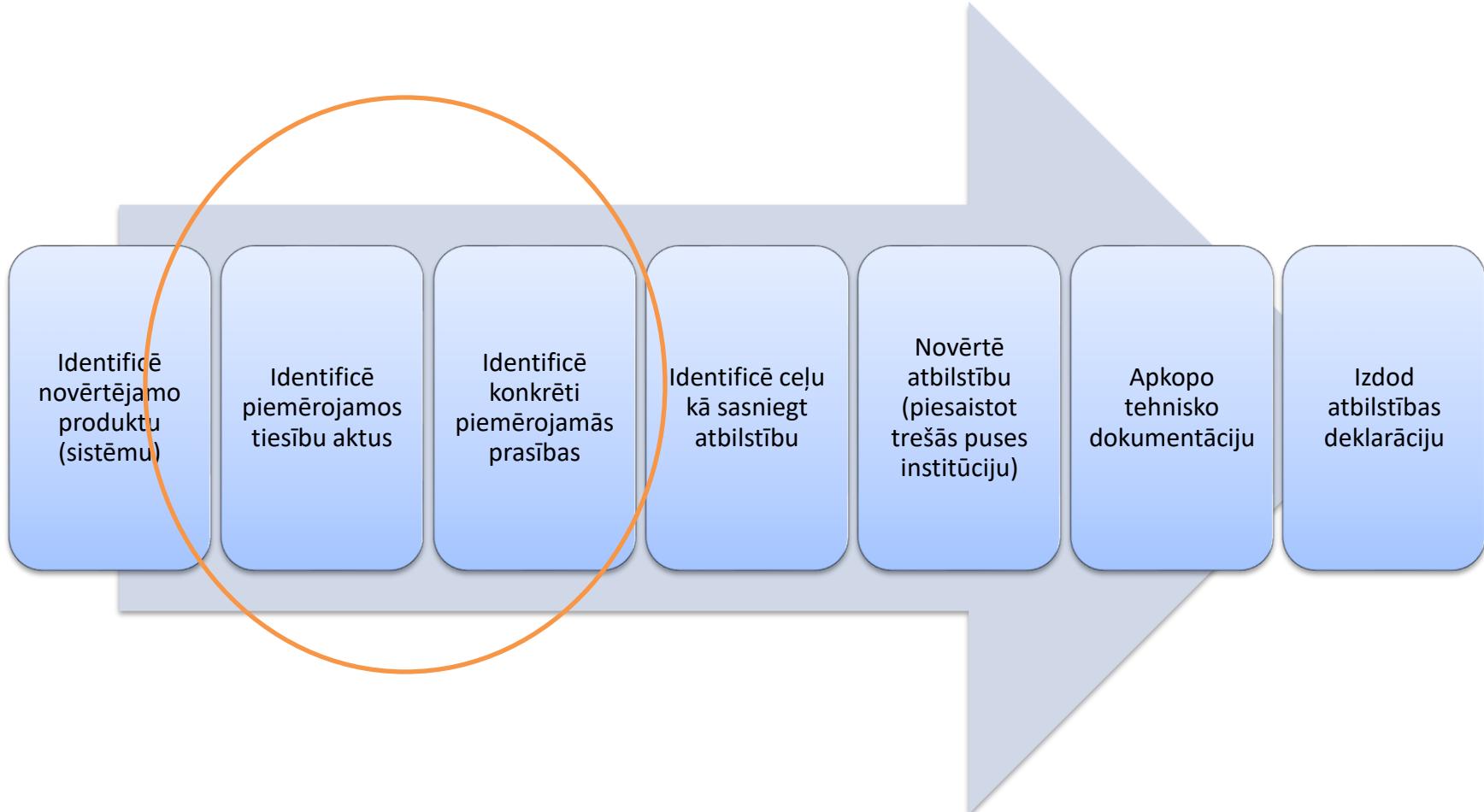
**Vilcienu vadības un signalizācijas
stacionārās lauka iekārtu
apakšsistēma.**

**Piemērojamie
SITS**

CCS SITS

Atbilstības novērtēšana

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

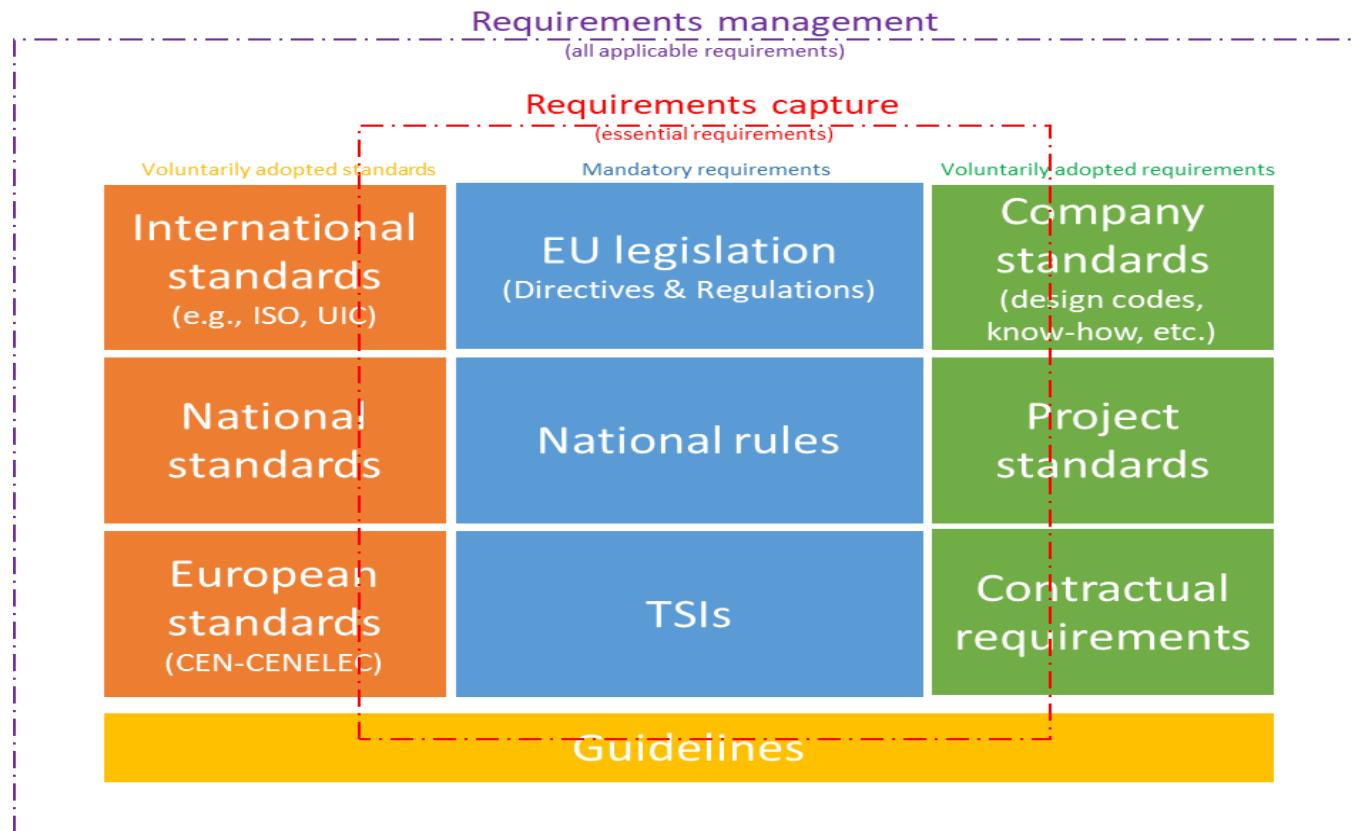
Prasību fiksēšana (identificēšana)

- jaunas, modernizētas vai atjaunotas stacionāras iekārtas pasūtītājs identificē stacionārajai iekārtai piemērojamās prasības

Prasības stacionārajām iekārtām - prasību fiksēšana

Process, kurā stacionārajai iekārtai piemērojamās prasības tiek sistematiski identificētas, īstenotas un pārbaudītas, vienlaikus dokumentējot visus posmus vai procesu un nodrošinot nepieciešamo izsekojamību.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Prasības stacionārajām iekārtām

- **Pamatprasības** (MK Noteikumu Nr.374 I pielikums)
- **Savstarpējas izmantojamības tehniskās specifikācijas** (INF SITS, PRM SITS, ENE SITS, CCS SITS)
- SITS norādītie **standarti**
- Nacionālās prasības (ja tādas ir)
- Pasūtītāja prasības

*Lai nepildītu kādu
SITS vai tās daļu ir
nepieciešama
Eiropas Komisijas
atļauja*

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Pamatprasības

- **MK noteikumu Nr.374 1.pielikums
«Pamatprasības»**

Piemērs:

1. Vispārīgās prasības drošībai un darbspējai

...

3. Izmantotie elementi iztur jebkuru normālas vai ārkārtas ekspluatācijas slodzi visā darbības laikā. Nejaušu defektu ietekme uz drošību tiek attiecīgi ierobežota.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Tieši piemērojamie Eiropas Savienības tiesību akti

- kopīgās drošības metodes (CSM)
- savstarpējas izmantojamības tehniskās specifikācijas (SITS)
- citi (piemēram, atbilstības novērtēšanas moduļi)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Kopīgās drošības metodes

VISOS PROCESOS!

- ***CSM par risku novērtēšanu*** (KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 402/2013 (2013. gada 30. aprīlis) par kopīgo drošības metodi riska noteikšanai un novērtēšanai) **RISKA REGULA**
- ***CSM par drošības pārvaldības sistēmām*** (KOMISIJAS DELEGĒTĀ REGULA (ES) 2018/762(2018. gada 8. marts), ar ko izveido kopīgas drošības metodes, kas attiecas uz prasībām drošības pārvaldības sistēmām)
- ***CSM par pārraudzību*** (KOMISIJAS REGULA(ES) Nr. 1078/2012 (2012. gada 16. novembris) par kopīgo drošības metodi pārraudzībā, kas jāveic dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, infrastruktūras pārvaldītājiem pēc drošības sertifikāta vai drošības atļaujas saņemšanas un par tehnisko apkopi atbildīgajām struktūrvienībām)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Strukturālo apakšsistēmu SITS

- **INF SITS** (KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 1299/2014 (2014. gada 18. novembris) par savstarpējas izmantojamības tehniskajām specifikācijām Eiropas Savienības dzelzceļu sistēmas infrastruktūras apakšsistēmai ar grozījumiem)
- **PRM SITS** (KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 1300/2014 (2014. gada 18. novembris) par savstarpējas izmantojamības tehniskajām specifikācijām attiecībā uz Savienības dzelzceļa sistēmas pieejamību personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām ar grozījumiem)
- **ENE SITS** (KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 1301/2014 (2014. gada 18. novembris) par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju Savienības dzelzceļu sistēmas energoapgādes apakšsistēmai ar grozījumiem)
- **CCS SITS** (KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2023/1695 (2023. gada 10. augusts) par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz dzelzceļu sistēmas vilcienu vadības un signalizācijas iekārtu apakšsistēmām Eiropas Savienībā

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Funkcionālo apakšsistēmu SITS

- **TAP SITS** (Komisijas Regula (ES) Nr. 454/2011 (2011. gada 5. maijs) par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas dzelzceļu sistēmas pasažieru pārvadājumu telemātikas lietojumprogrammu apakšsistēmu)
- **TAF SITS** (Komisijas Regula (ES) Nr. 1305/2014 (2014. gada 11. decembris) par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju Eiropas Savienības dzelzceļu sistēmas kravas pārvadājumu telemātikas lietojumprogrammu apakšsistēmai)
- **OPE SITS** (Komisijas īstenošanas regula (ES) 2019/773 (2019. gada 16. maijs) par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju, kas attiecas uz Eiropas Savienības **dzelzceļa sistēmas satiksmes nodrošināšanas un vadības** apakšsistēmu)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Citas prasības

- prasības stacionārās iekārtas tehniskai savietojamībai ar dzelzceļa sistēmu, kurā tā tiek iekļauta;
- prasības stacionārās iekārtas drošai integrācijai dzelzceļa sistēmā;

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Citas prasības

- Citi piemērojamie ES un Latvijas tiesību akti
- Pasūtītāja prasības

Šīs prasības nedrīkst būt pretrunā ar iepriekšminētajām normatīvo aktu prasībām

Prasības stacionārajām iekārtām - prasību fiksēšana

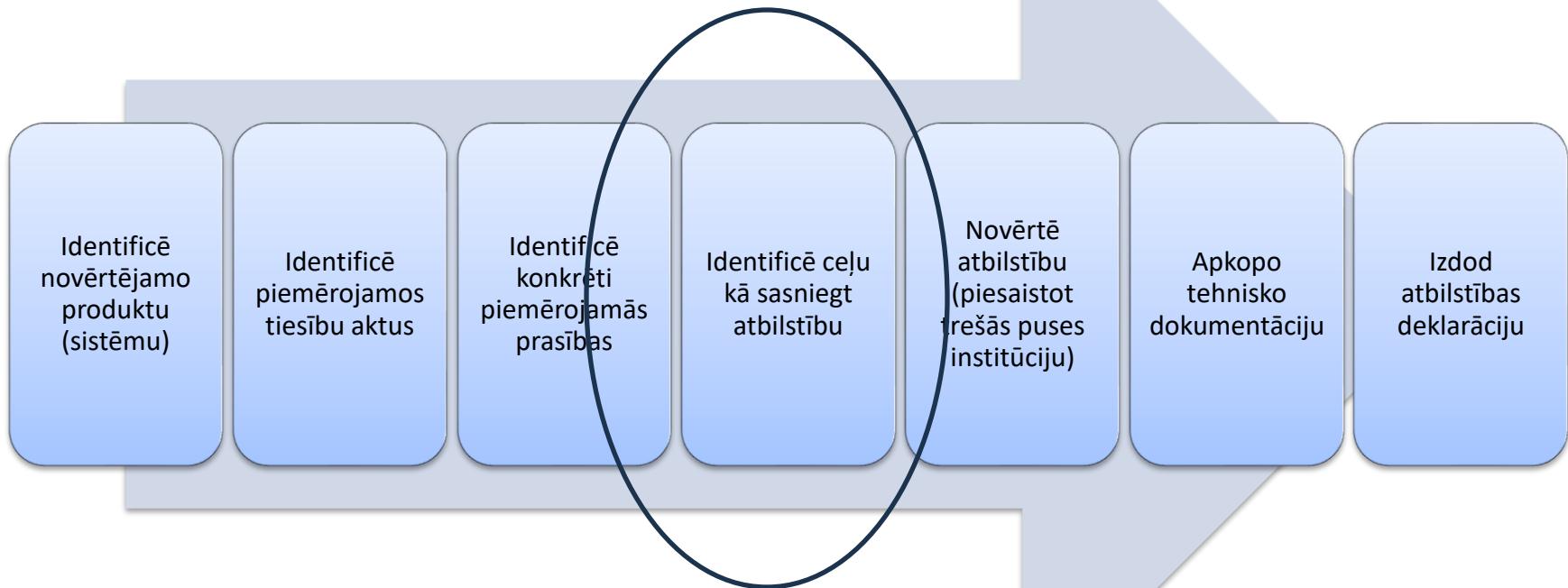
- Prasību fiksēšanas procesu pārvalda izmantojot RISKA REGULĀ noteiktos risku pārvaldības procesus, identificējot ceļus kā nodrošināt atbilstību un nosakot, kas un kā to darīs

*Tiek izveidota risku matrica, kas tiek turpināta
visa turpmākā procesa gaitā*

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Atbilstības novērtēšana

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

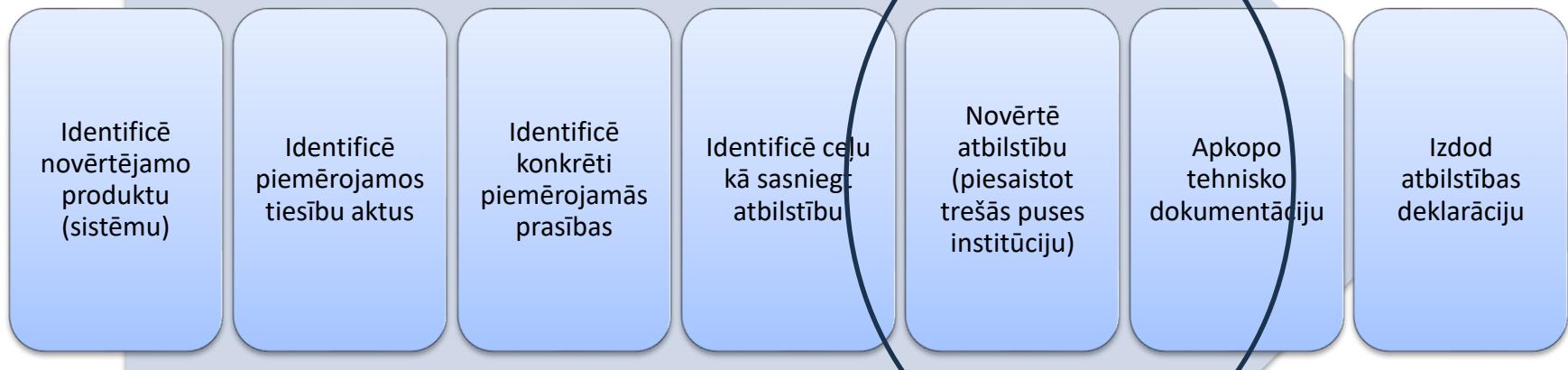
Plānošana

- Pasūtījuma sagatavošana
- Izpildītāju (piemēram, būvnieku) piesaiste
- Izpildes kontroles plānošana
- Atbilstības novērtēšanas plānošana
- Trešās puses atbilstības novērtēšanas institūciju piesaiste

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Atbilstības novērtēšana

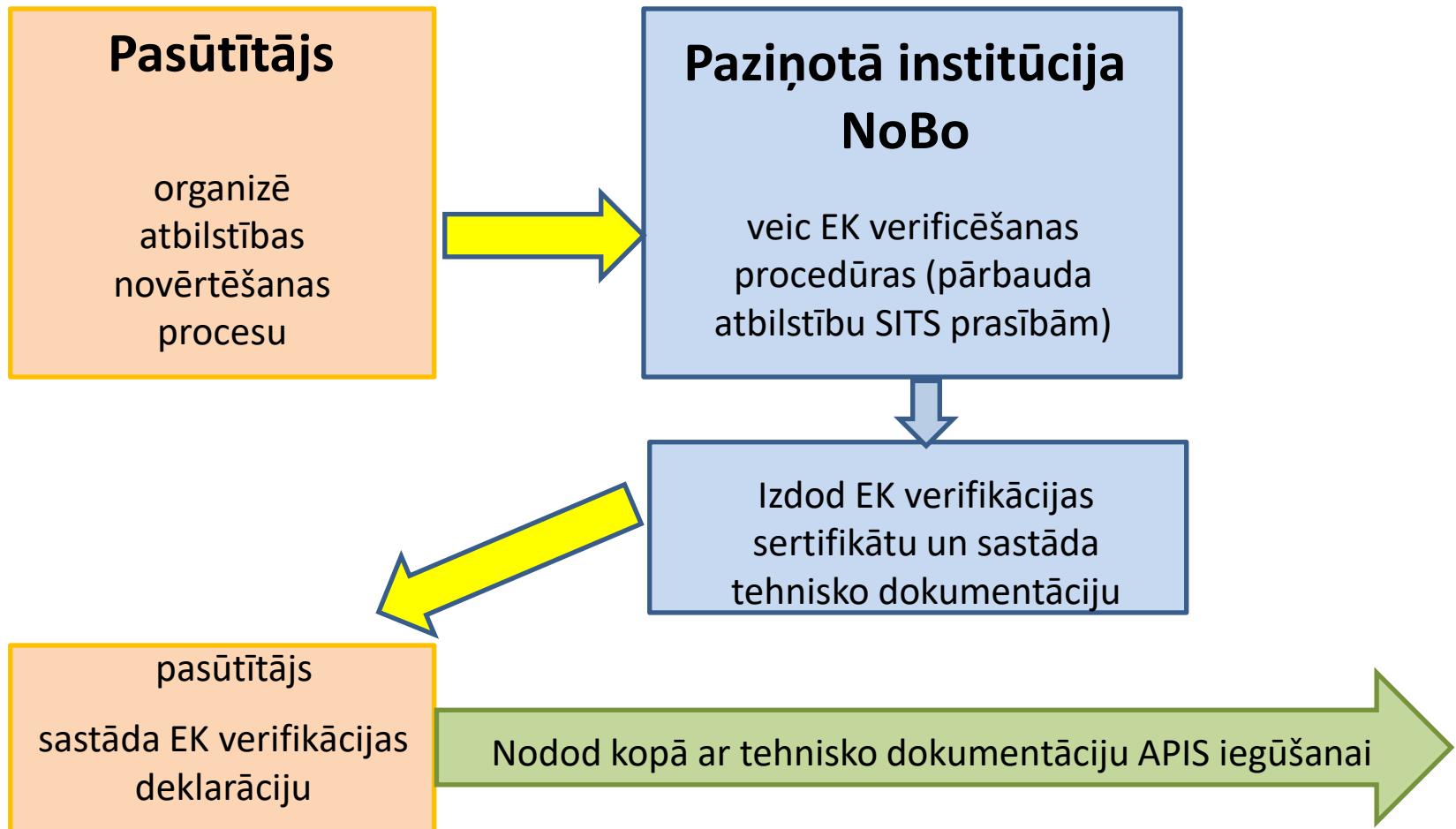
Trešās puses atbilstības novērtēšanas institūcijas

- **NoBo** – atbilstības novērtēšanas institūcija, kura ir atbilstoši akreditēta un informācija par tās kompetences jomu ir publicēta NANDO* datu bāzē, un kura novērtē stacionāro iekārtu atbilstību SITS prasībām.
- **DeBo** - atbilstības novērtēšanas institūcija, kura ir akreditēta saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 374 un kura novērtē stacionāro iekārtu atbilstību Dzelzceļa likumā definētajām nacionālajām prasībām. *Aktuāli tikai CCS apakšsistēmai.*

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Atbilstības novērtēšana

Trešās puses atbilstības novērtēšanas institūcijas

- **AsBo** – riska novērtēšanas institūcija, kura ir akreditēta vai atzīta saskaņā ar Regulas Nr. 402/2013 II pielikuma prasībām un publicēta **ERADIS** novērtēšanas institūcijas datubāzē, kas veic Regulas I pielikumā izklāstītā riska pārvaldības procesa pareizas piemērošanas novērtēšanu.
- AsBo ir pienākums pārbaudīt pierādījumus apakšsistēmu drošai savstarpējai mijiedarbībai un stacionāro iekārtu drošai integrācijai dzelzceļa sistēmā kopumā. AsBo izmanto Riska regulas I pielikumā izklāstīto riska pārvaldības procesu, ka metodi prasību fiksēšanas, drošas integrācijas un atbilstības MK noteikumu Nr. 374 I pielikumā norādītajām pamatprasībām pierādīšanai.

AsBo - vispārīgas prasības

- Atbilstība LV EN ISO/IEC 17020:2012 standarta prasībām attiecībā uz
 - Neatkarību
 - Neietekmējamību
 - Kompetenci
- Kompetence riska pārvaldībā
- Visa attiecīgā tehniskā kompetence, lai novērtētu tās dzelzceļa sistēmas daļas, ko ietekmē izmaiņas
- Kompetence pareizi piemērot drošības un kvalitātes pārvaldības sistēmas vai veikt pārvaldības sistēmu auditu
- AsBo tiek pārbaudīta:
 - Organizācija (koordinēta pieeja novērtēšanai)
 - Metodoloģija (metodika un resursi novērtēšanai)
 - Tehniskie aspekti, kas nepieciešami riska novērtēšanas piemērotībai.

AsBo – in-house vs ārpakalpojums

- Iesaiste nepieciešama agrīnā projekta stadijā
- Nepieciešama kvalitatīva un pilnīga informācija vērtējuma veikšanai
- Nepieciešamās kompetences pieejamība
- Izmaiņas dzelzceļa sistēmā ir dažādas:
 - Tehniskās
 - Ekspluatācijas
 - Organizatoriskas
- Nav viena ideāla risinājuma

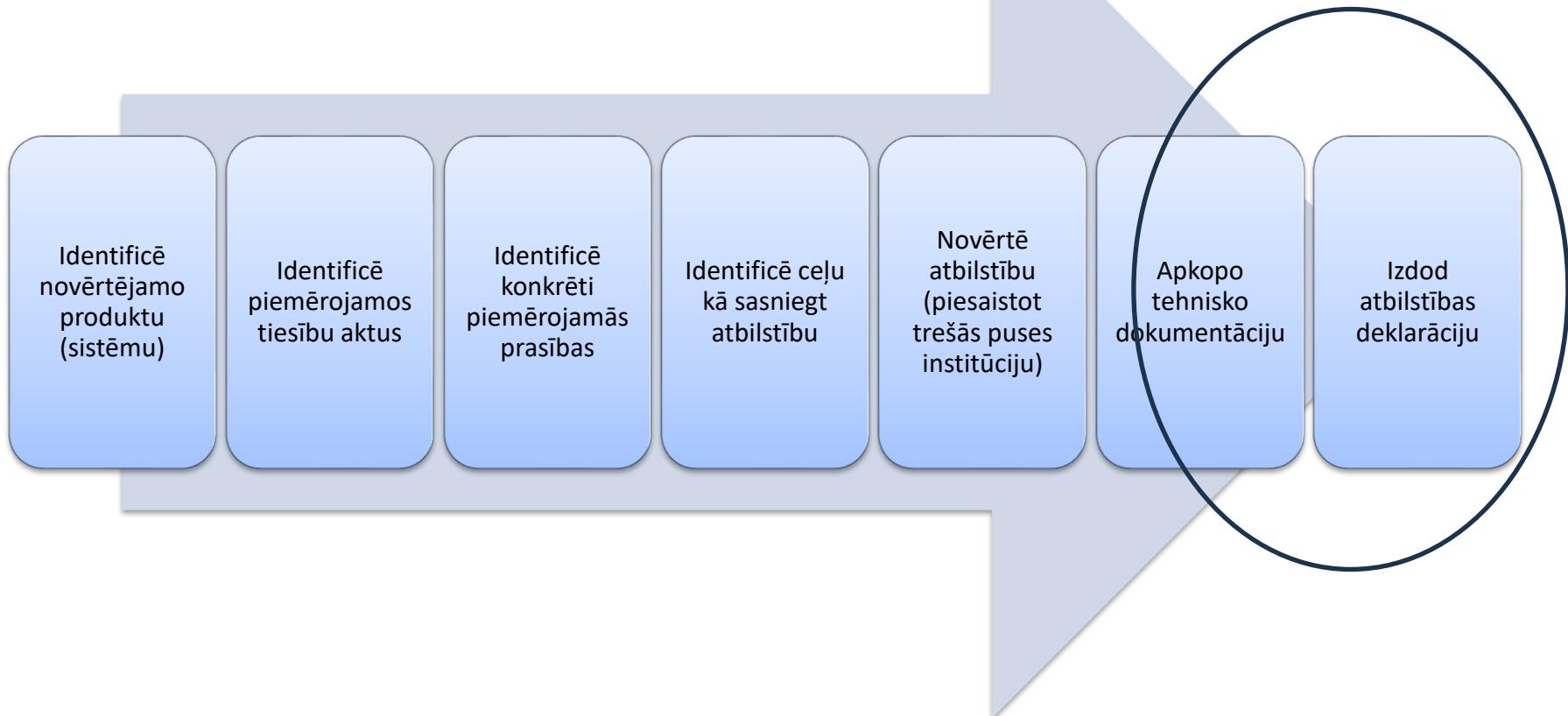
APIS un procesa partneri

Infrastruktūras pārvaldītājs		AsBo	NoBo; DeBo		
Ideja un stratēģija					
Plānošana (prasību fiksēšana un darbu organizācija)		Prasību fiksēšana			
Projektētājs	Projektēšana				
Būvnieks	Izveide, modernizācija, atjaunošana				
Pārvadātājs, ja nepieciešams	Testēšana				
Pagaidu ekspluatācija		Fiksēto prasību īstenošanas un drošības risku vērtēšana, droša integrācija dzelzceļa sistēmā	Atbilstības novērtēšana		
EK verifikācijas deklarācija					
Iesniegums VDzTI stacionāras iekārtas pieņemšanai ekspluatācijā					
VDzTI lēmums - Stacionāras iekārtas ekspluatācija					

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Atbilstības novērtēšana

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

EK verifikācijas deklarācija

Dokuments, kuru **izdod pasūtītājs, kurš uzņemas atbildību un apliecina**, ka attiecīgajai apakšsistēmai ir piemērotas attiecīgās verifikācijas procedūras un tā atbilst tieši piemērojamo ES tiesību aktu prasībām, kā arī nacionālajām prasībām un noteiktajiem ierobežojumiem.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

EK verifikācijas deklarācija

- **Sagatavo atbilstoši** Komisijas 2019. gada 12.februāra īstenošanas **Regulā (ES) 2019/250** par dzelzceļa savstarpējas izmantojamības komponentu un apakšsistēmu "EK" deklarāciju un sertifikātu veidnēm, par paraugu deklarācijai par atbilstību atļautajam dzelzceļa ritekļa tipam un par apakšsistēmu "EK" verifikācijas procedūrām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/797, un ar ko atceļ Komisijas Regulu (ES) Nr. 201/2011 **noteiktajām veidnēm**

Apakšsistēmas "EK" verifikācijas deklarācija

"EK" deklarācijas identifikācijas numurs [ERADIS ID]

Mēs, pieteikuma iesniedzējs:

[Uzņēmuma nosaukums]

[Pilna pasta adrese],

vienīgi uz savu atbildību deklarējam, ka attiecībā uz turpmāk norādīto apakšsistēmu:

[Apakšsistēmas nosaukums/īss apraksts, apakšsistēmas unikāla identifikācija],

uz kuru attiecas šī deklarācija, ir īstenotas attiecīgās verifikācijas procedūras un tā atbilst attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem un visiem attiecīgajiem valsts noteikumiem:

[Atsauce uz: direktīvu(-ām); SITS; attiecīgajiem valsts noteikumiem]

To ir izvērtējušas šādas atbilstības izvērtēšanas struktūras:

Paziņotā struktūra:	Izraudzītā struktūra:	Izvērtēšanas struktūra [riska izvērtēšana]:
Uzņēmuma nosaukums	Uzņēmuma nosaukums	Uzņēmuma nosaukums
Reģistrācijas numurs	Identifikācijas numurs	Identifikācijas numurs
Pilna adrese	Pilna adrese	Pilna adrese

saskaņā ar šādu(-iem) sertifikātu(-iem) un/vai ziņojumu(-iem):

[Sertifikāta(-u) numurs(-i), ziņojuma(-u) numurs(-i), izdošanas datums(-i)]

Piemēro šādus izmantošanas nosacījumus un citus ierobežojumus:

[Izmantošanas nosacījumu un citu ierobežojumu saraksts vai atsauce uz šādu sarakstu]

Lai deklarētu atbilstību, īstenotas šādas procedūras:

[Moduļi, ko pieteikuma iesniedzējs izvēlējies apakšsistēmas verifikācijai]

Norāde uz tehnisko dokumentāciju, kas pievienota šai deklarācijai:

[Atsauce uz tehnisko dokumentāciju, kas pievienota apakšsistēmas "EK" verifikācijas deklarācijai saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 15. panta 4. punktu]

Atsauce uz iepriekšējo "EK" verifikācijas deklarāciju (attiecīgā gadījumā):

[jā/nē]

Sagatavota:

[Datums DD/MM/GGGG]

Pieteikuma iesniedzēja paraksts:

Vārds, uzvārds

EK verifikācijas deklarācija

- Deklarāciju un pavaddokumentus datē un paraksta pasūtītājs
- Izdod pamatojoties uz **NoBo** un **DeBo** izdotiem verifikācijas sertifikātiem un **AsBo** izdotu ziņojumu
- Izdod arī gadījumos, kad netiek vai daļēji tiek piemērotas SITS prasības
- Obligāti nepieciešams ievadīt ERADIS
- APIΣ saņemšanai Inspekcijā jāiesniedz kopā ar sertifikātiem un visu tehnisko dokumentāciju

«EC» Declaration of verification
IT/00002415400544/2024/000006

We Applicant:

Declare under our sole responsibility that the following subsystem:

and the following installed subsystems:

CCS Class B signalling system

CCS Class B radio system

to which this declaration refers has been subject to the relevant verification procedures and complies with the relevant Union law and any relevant national rules:

- Notified National Technical Requirements (NNTR) of the Republic of Estonia, which are in force and are published in the reference document database v3.7 of the European Union Agency for Railways (website <https://rdd.era.europa.eu>) in combination with those Harmonised Standards, Voluntary Standards (or parts thereof), other European or national rules authorized by NNTR and Alternative Solutions as identified in the Accompanying Documentation.
- Directive (EU) 2016/797 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the interoperability of the rail system within the European Union
- Commission Regulation (EU) No 1302/2014 of 18 November 2014 concerning a technical specification for interoperability relating to the 'rolling stock — locomotives and passenger rolling stock' subsystem of the rail system in the European Union as amended by Reg.(EU) 2016/919, Reg.(EU) 2018/868, Reg.(EU) 2019/776 and Reg.(EU) 2020/387.
- Commission Regulation (EU) No 1303/2014 of 18 November 2014 concerning the technical specification for interoperability relating to safety in railway tunnels of the rail system of the European Union as amended by Reg.(EU) 2016/912 and Reg.(EU) 2019/776
- Commission Regulation (EU) No 1304/2014 of 26 November 2014 on the technical specification for interoperability relating to the subsystem rolling stock — noise amending Decision 2008/232/EC and repealing Decision 2011/229/EU amended by Reg.(EU) 2019/774.
- Directive 2006/42/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on machinery, and amending Directive 95/16/EC.
- Directive 2014/29/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonization of the laws of the Member States relating to the marketing of simple electrical equipment designed for household purposes.

have been assessed by the following conformity assessment bodies:

NoBo:
Bureau Veritas Italia S.p.A
NB 1370
Viale Brigata Bisagno, 2,
Genova (Italy)

DeBo:
BALTIC CERTIFICATION CENTRE
LLC
Brivibas gatve 224A, Riga, LV-1039,
Latvia.

AsBo:
Bureau Veritas Italia S.p.A
NB 1370
Viale Brigata Bisagno, 2,
Genova (Italy)

In accordance with the following certificate(s) and or_report(s):

- 1370/1/SB/2021/RST/EN/1165/V01 – EC Type Examination Certificate, issued on 19/11/2021;
- 1370/4/SD/2021/RST/EN/1166/V01 – Quality Management System Approval, issued on 19/11/2021;
- 1370/6/SD/2021/RST/EN/1167/V01 – EC Certificate of Verification, issued on 19/11/2021;
- DeBo/1/SB/2024/RST/EN/0232/V01 – Type Examination Certificate, issued on 23/10/2024;
- DeBo/6/SF/2024/RST/EN/0233/V01 – Certificate of Verification, issued on 23/10/2024;
- DeBo_File_SB_SF_2024/23-10/2 – DeBo - Conformity Assessment Report.

The following conditions of use and other restrictions apply:

Non-coded restrictions

1. SA3 coupler according to track gauge 1520 mm;
2. Reference gauge for vehicle designed to be operate on track gauge of 1520 mm : T according to appendix B of TSI LOC&PAS.

Coded restrictions

1.1	90 m
1.3	100 km/h (hauled)
90 km/h (self propelled)
2.2.5	1520 mm
2.5.101	ALSN
2.5.216	The Estonian radio system,
2.7.2	Can be used in all quieter routes- TSI Noise compliant- Silent (tested against a TSI NOI)
3.1.2	T2

The following procedures have been followed in order to declare conformity:

- Module SB (2010/713/EU)
- Module SD (2010/713/EU)
- Module SF (2010/713/EU)

Identification of the technical file accompanying this declaration

- Documentation attached to the evaluation report DeBo_File_SB_SF_2024/23-10/2;
- Documentation attached to the evaluation report SVI.CSMLi/OR060/24, document type AS/04, version 1.0, issued on 27/11/2024;

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

ERA reģistri un datubāzes

ERADIS - European Railway Agency Database of Interoperability and Safety

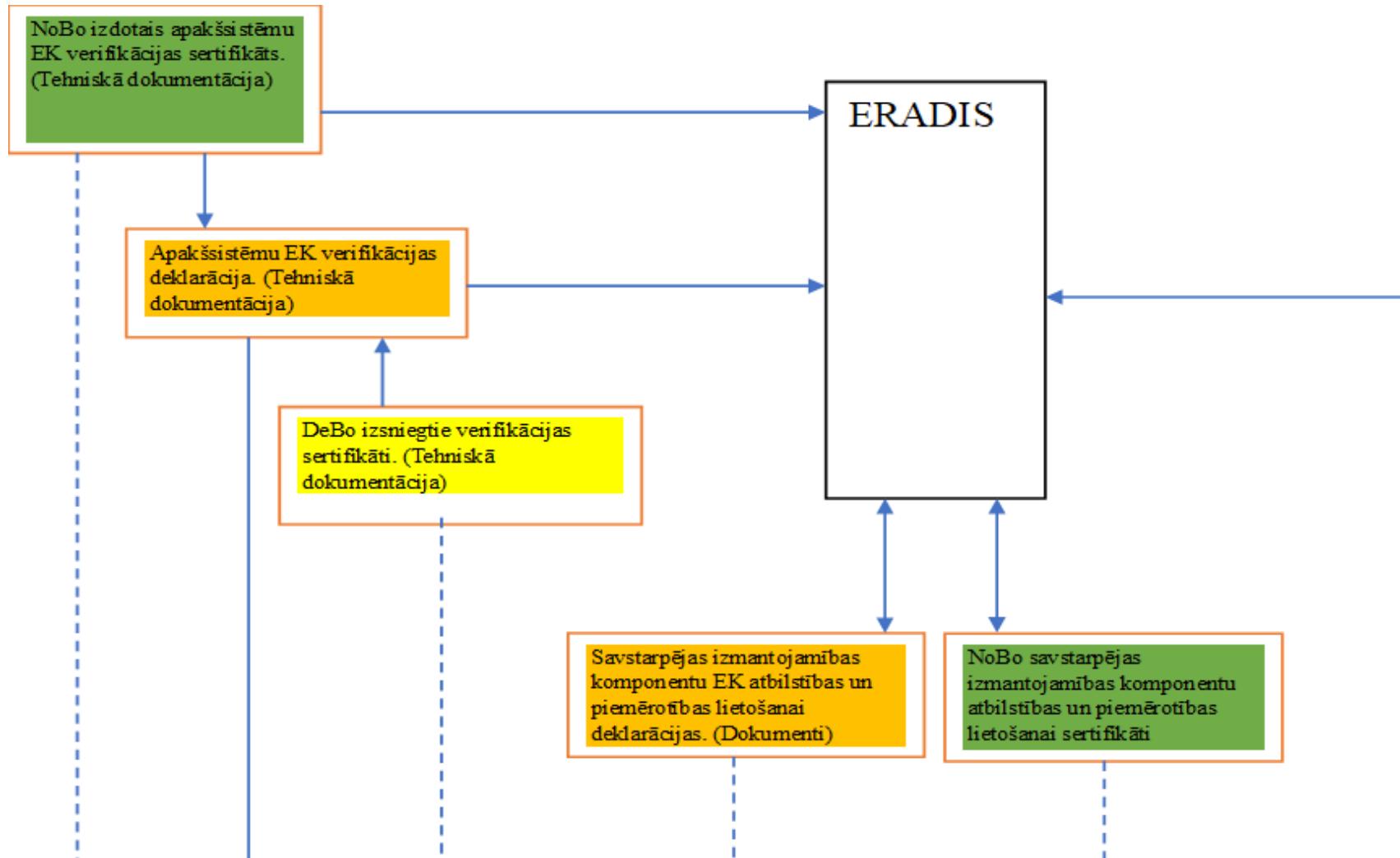
ERADIS datubāze nodrošina, ka informācija, kas attiecas uz dzelzceļa drošību un savstarpēju izmantojamību dalībvalstīs, ir pieejama un pārredzama visām dzelzceļa nozarē ieinteresētajām pusēm un ieinteresētajām personām. ERADIS neizmanto kā operatīvu datu bāzi, bet tikai informatīviem nolūkiem.

ERADIS satura:

- Valsts organizāciju kontaktinformācija: valsts drošības iestādes, izmeklēšanas iestādes, akreditācijas iestādes, atzīšanas iestādes
- Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu drošības sertifikāti
- Informācija par ritekļu tehnisko apkopi atbildīgajām struktūrām (ECM) (ECM sertifikāti un apkopes funkciju sertifikāti, u.c. informācija)
- **Informācija par riska novērtēšanas institūcijām (AsBo): novērtēšanas institūciju akreditācijas vai atzīšanas dokumenti utt.**
- Apakšsistēmu EK verifikācijas deklarācijas
- Komponentu EK atbilstības deklarācijas
- NoBo EK sertifikāti
- U.c. informācija

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Savstarpējās izmantojamības komponenti

Komponenti INF:

- Sliedes;
- Sliežu piestiprināšanas sistēmas;
- Sliežu ceļa gulšņi.

Komponenti PRM:

- Displeji;
- Perona uzbrauktuves;
- Perona pacēlāji.

Komponenti ENE:

- gaisvadu kontakttīkls.

Atbilstības novērtēšana līdzīga kā
apakšsistēmām

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Stacionārās iekārtas pasūtītājs

*Pasūtītājs ir dzelzceļa
infrastruktūras
pārvaldītājs, kurš
pārvaldīs šīs stacionārās
iekārtas kā apakšsistēmu,
tai skaitā reģistrēs to
RINF.*

Iesniegums atļaujas nodot stacionāro iekārtu ekspluatācijā (APIS) saņemšanai kopā ar saistīto tehnisko dokumentāciju

- "EK" verifikācijas deklarācijas
kopā ar saistīto tehnisko
dokumentāciju, tostarp:
- dokumentus, kas pierāda
apakšsistēmu tehnisko
savietojamību ar dzelzceļa
sistēmu, kurā tās tiek iekļautas
 - dokumentus, kas pierāda
apakšsistēmu drošu integrāciju

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

ERA reģistri un datubāzes

RINF – Infrastruktūras reģistrs (*Register of Infrastructure*)

Infrastruktūras reģistrā norāda katras attiecīgās apakšsistēmas vai apakšsistēmas daļas tīkla parametru vērtības. Šī platforma ļauj meklēt informāciju par statiskajam dzelzceļu tīklam piederošo ekspluatācijas punktu un līniju posmu raksturlielumiem un iespējām, kā arī veikt maršruta saderības pārbaudi, kurās mērkis ir pārbaudīt, vai konkrēts dzelzceļa riteklis var pārvietoties pa maršrutu.

***Informāciju RINF ievada
dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs***

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Stacionāru iekārtu ekspluatācijas atlauja (APIS) nepieciešama, ja

- ir paredzēta jaunas stacionāras iekārtas izveide
- ir veiktas izmaiņas parametru vērtībās, uz kurām pamatojoties stacionārā iekārta ir nodota ekspluatācijā
- paredzētie darbi var nelabvēlīgi ietekmēt attiecīgās stacionārās iekārtas vispārējo drošības līmeni
- tas prasīts SITS (atbilstoši attiecīgo SITS 7.nodaļās noteiktajām prasībām)
- tas prasīts SITS ieviešanas plānos

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Stacionāru iekārtu ekspluatācijas atļauja (APIS) nav nepieciešama

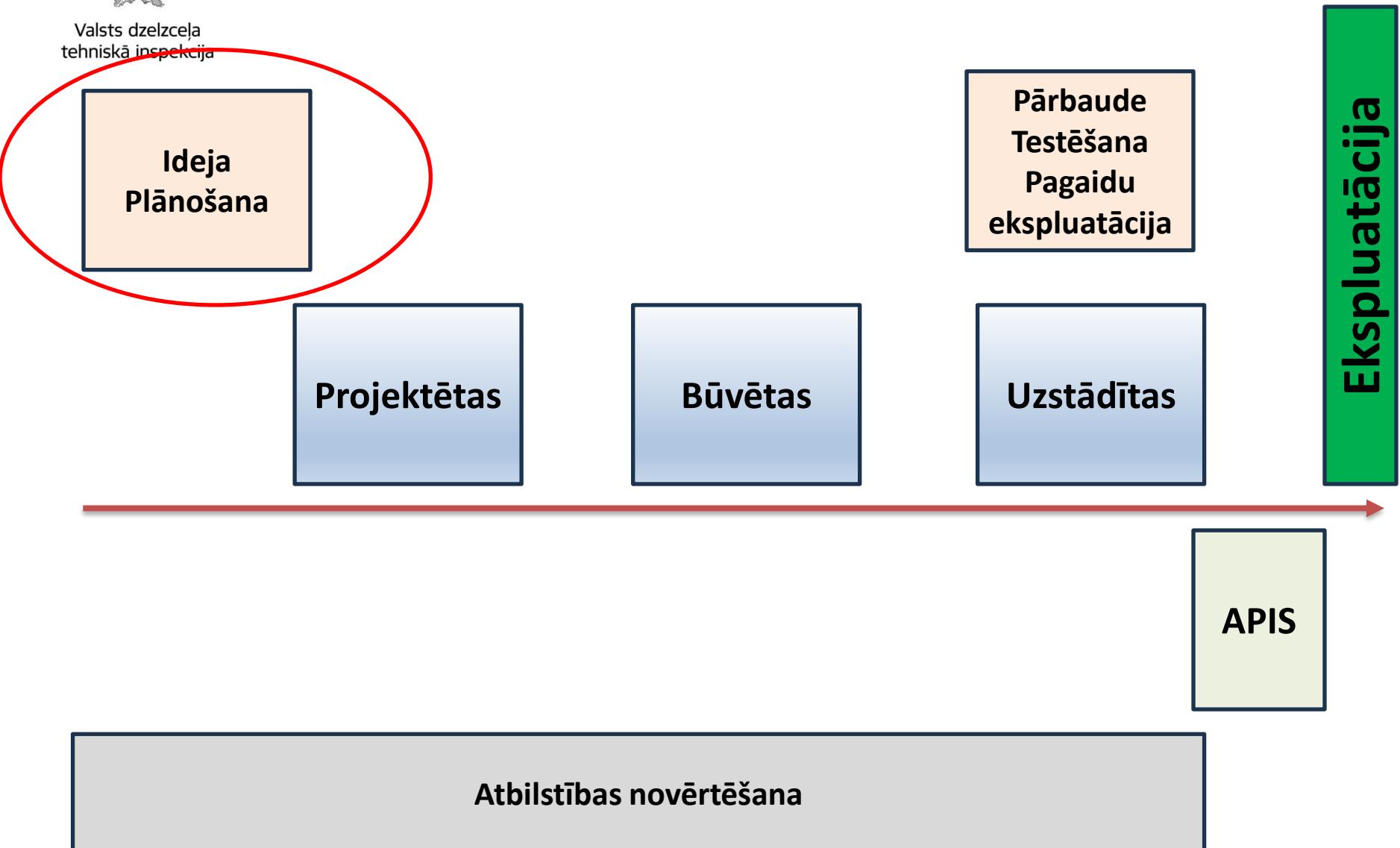
- veicot jebkuru sastāvdaļu aizstāšanu ar detaļām ar identisku funkciju un veiktspēju
- veicot tehnisko apkopi vai remontu

To veic saskaņā ar attiecīgo SITS prasībām (tostarp nodrošinot savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstības novērtēšanu). Šādai apakšsistēmas tehniskai apkopei vai remontam nav nepieciešama apakšsistēmas “EK” verifikācija un APIS.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Stacionāras iekārtas

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Lēmums par APIS piemērošanu stacionāras iekārtas atjaunošanas vai modernizācijas gadījumā

Pasūtītāja iesniegumā jābūt šādai informācijai par
stacionāro iekārtu:

- Stacionāras iekārtas identifikācija
- Mērķis un darbību joma
- Plānotās modernizācijas vai atjaunošanas darbi
- Plānotās izmaiņas apakšsistēmas parametros

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Lēmums par APIS piemērošanu stacionāras iekārtas atjaunošanas vai modernizācijas gadījumā

Stacionārās iekārtas atjaunošana vai modernizācija
nepārtraucot ekspluatāciju

- dokumentācijā norāda:

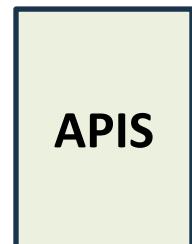
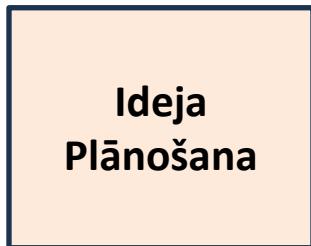
- ekspluatācijā esošo stacionāro iekārtu, kuras ekspluatācija atjaunošanas vai modernizācijas laikā netiek pārtraukta,
- skaidrojumu par stacionārās iekārtas ekspluatāciju modernizācijas laikā
- drošības pasākumus modernizācijas laikā

Atbilstoši RISKA
REGULAS prasībām

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Pagaidu atļauja stacionāras iekārtas pagaidu ekspluatācija

Atbilstības novērtēšana

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Atļauja stacionāras iekārtas pagaidu ekspluatācijai

Pasūtītājs:

- izvērtē stacionārās iekārtas izmantošanas pieļaujamību tās izveides, atjaunošanas vai modernizācijas laikā;
- izstrādā stacionāras iekārtas pagaidu ekspluatācijas plānu, kas aptver visas veicamās darbības, tostarp praktiskās pārbaudes un testēšanu;
- veic stacionāras iekārtas pagaidu ekspluatācijas riska novērtēšanu atbilstoši RISKA REGULAS prasībām.
- lai nodrošinātu drošu stacionāras iekārtas pagaidu ekspluatāciju, riska novērtējumu veic attiecībā uz izmaiņām dzelzceļa sistēmā, pagaidu ekspluatāciju, tostarp praktiskām pārbaudēm un testēšanu, un to ietekmi uz drošību

Atbilstoši RISKA
REGULAS prasībām

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Atļauja stacionāras iekārtas pagaidu ekspluatācijai

Pasūtītājs iesniedz Inspekcijā iesniegumu, kuram pievieno:

- detalizētu stacionārās iekārtas identifikāciju un informāciju par stacionāras iekārtas tehniskajiem parametriem;
- dokumentāciju, kas apliecina stacionārās iekārtas tehnisko atbilstību pagaidu ekspluatācijas laikā (piemēram, izdotos apakšsistēmas starposma verifikācijas apliecinājumus, izdotos verifikācijas sertifikātus savstarpējās izmantojamības komponentiem vai citu atbilstības novērtēšanas dokumentāciju, kas apliecina stacionāras iekārtas atbilstību pagaidu atļaujas pieprasījuma brīdī);
- stacionāras iekārtas pagaidu ekspluatācijas plānu un stacionāras iekārtas pagaidu ekspluatācijas riska novērtēšanas dokumentāciju atbilstoši RISKA REGULAS prasībām;
- ja praktiskajās pārbaudēs vai testēšanā tiek izmantoti ritekļi, – vienotā drošības sertifikāta vai drošības apliecības turētāja rakstisku apliecinājumu par iesaisti pārbaudēs vai testēšanā;
- informāciju par plānoto pagaidu atļaujas darbības laikposmu

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Jautājumi?

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Noderīgas saites

- **VDzTI rokasgrāmata**
<https://www.vdzti.gov.lv/lv/media/921/download?attachment>
- NoBo atļautās darbības jomas NANDO datubāzē
<https://webgate.ec.europa.eu/single-market-compliance-space/notified-bodies/notified-body-list?filter=legislationId:31,notificationStatusId:1>
- ERADIS, tostarp AsBo
https://eradis.era.europa.eu/safety_docs/assessments/bodies/default.aspx
- ERA mājaslapa par atbilstības novērtēšanu
https://www.era.europa.eu/domains/conformity-assessment_en

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Paldies!

Dainis Lācis

dainis.lacis@vdzti.gov.lv

29531190

Vladimirs Derevjanko

vladimirs.derevjanko@vdzti.gov.lv

29532187